

se mu je zdelo preкисло; dal se je zopet izbrisati. — Oj, bela Ljubljana, kako si se motila v svojem poslancu dr. Tavčarju! Gospodu Povšetu so čestitali poslanci raznih strank.

Pred g. Povšetom in zopet po njegovem govoru so popravljali razne napake še drugi govorniki. Posebno zanimivo je bilo, kako so mokrača Schuhmajerja napadali razni govorniki izmed krščanskih socialcev ter mu dokazali njegovo lažnjivost in nevednost. Pri tem je prišlo zopet do strastnih prizorov, posebno, ko je krščanski socialc Leopold Steiner hotel zaušnico dati prusaku dr. Schalku.

Ob koncu razprave so po opravljenem redu govorili še enkrat predlagatelji z vso strastjo in se zaletavali v razne predgovornike. Slednjič — ob 10. uri zvečer — bilo je glasovanje: Vsi predlogi so se odklonili. Proti predlogom, toraj za redovnike so glasovali: Poljaki, slovensko središče (katoliški Slovenci, Rusini in 2 katoliška Čeha), jugoslovanski klub, katoliški Nemci, konservativno češko veleposestvo in krščanski socialci. Proti redovnikom (torej za predloge): nemška ljudska stranka, nemški naprednjaki, nemški in češki socialni demokrati in Prusaki. Mladochi so se zdržali glasovanja. Izmed nemških ustavovernih posestnikov je glasoval za en del predloga le grof Stürgkh in kranjski grof Barbo; drugi so odišli. Italijani so glasovali različno: katoliški za redovnike — liberalni proti.

Ta nepotrebna razprava, s katero se je zbornica pečala 2 tedna, bi bila za zdaj rešena. Napovedal je pa mokrač Schuhmeier, da ne bo miroval, dokler popolnoma ne ugonobi katoliške cerkve. Sirota! Vzdigovali so se proti njej že drugačni može. Njihov uspeh je bil pa le ta, da so si razbili svoje plitve buče.

Za slovensko vseučilišče

prihajajo prošnje iz raznih krajev. Tako je vložil g. Robič prošnje občin: Gorica (pri Mariboru), Ruše, Sv. Marjeta pri Slivnici, Žiče; bralno društvo v Žičah, bralno društvo v Jarenini, katol. slov. pol. in gosp. društvo v Jarenini; poslanec Berks: občina Griže; poslanec Žičkar: katol. polit. društvo v Šmartnu pri Slov. Gradcu, kat. slov. polit. društvo na Teharjih, kat. polit. društvo v Konjicah, občina Videm, občina okolica Konjice, občina Bezina pri Konjicah, občina Laporje in Žabljek pri Slovenski Bistrici.

Kakor je naznanil «Slov. Gospodar», bi se imelo med drugimi nujnimi predlogi razpravljati v prihodnjih dneh tudi o vstanovitvi

«Cincinatti, 15. november 186...

Mr. Viljem Bellini, Baltimore.

Iz Tvojih rok ne sprejemem nikakoršne miloščine. Raje umrjem lakote s svojo obiteljo. V tem trenutku je bolj ko vsikdar prej neovrgljivo gotovo, da si Ti vsoto tistih 10.000 dolarjev, ki sem Ti jih izročil, obdržal in jih ne oddal ponesrečeni banki. Vse Tvoje bogastvo sloni na vsoti, ki si mi jo ukral. Da, ukral. Če tudi zdaj svojo vest zamoriš — enkrat bo le glasno govorila. Kajti pravični Bog živi, in ta Te bo sodil. Rožer Veit.»

«O Bog», ječal je Patrik, «pravični Bog živi in ta te bo sodil. Tudi mene? Tudi mene, ki sem tega moža svetnemu sodniku izdal, zato ker je očetovo krivdo popravil? Grozna misel!»

Patrik je odskočil in boječe, obupno ozirajoč se je letal po sobi semtertja. Potem je stopil pred pisalno mizo in je pismo še enkrat prebral.

«10.000 dolarjev», govoril je sam pri sebi; toda ni bila li dvakratna svota, ki sem jo takrat zaklenil? Za trenutek se je oklenilo njegovo razburjeno srce še te misli, kakor se oprime zadnje bilke, kdor se že potaplja. Mislil si je že tudi, duhovnik je polovico svote vzel in torej le ni bil scela nedolžno obsojen.

slovenskega vseučilišča. Razne stranke pa pritiskajo, naj se umaknejo za zdaj razprave o nujnih predlogih in naj se obravnava prej ko prej o sleparski terminski žitni kupčiji na borzi, o vstanovitvi kmetijskih zadrug itd. Predlagatelji nujnega predloga za Jugoslovansko vseučilišče: dr. Šuštersič, dr. Ferjančič in dr. Ivčević bi bili s tem zadovoljni, ako se ta predlog takoj izroči naučnemu odseku v obravnavo. Ker pa še razne stranke niso sklepale o tem, da se to dovoli, še danes tudi ni gotovo, da izostane razprava o slovenskem vseučilišču. Če se pa izroči ta predlog naučnemu odseku v obravnavo, bi bilo to itak mnogo boljše, kakor, če se vrši razprava o nujnosti tega predloga, če pa za-nj ne glasujete dve tretjini zbornice. In teh 2 tretjin bo težko dobiti. Saj je že javna tajnost, da Poljaki ne bojo glasovali z nami.

Proračunski odsek.

Da se vsaj o proračunskem odseku dožene preliminarne za 1902 do božiča, so v tem tednu samo 2 zbornični seji: v ponedeljek 25 in v petek 29. novembra. Bila je te dni na dnevnem redu razprava o brambovskem ministerstvu. Pri tej priliki je zahteval g. Robič, ki je član tega odseka, od brambovskega ministra oproščenje od vojaških vaj za kmetijske fante in sploh za delavce na kmetih; vlada ima to pravico dajati oproščenja v slučajih, ki so posebnega uvaževanja vredni. Grajal je tudi vlado, da vporablja orožnike za posle, katerih ne morejo prav rešiti, n. pr. je li kateri duhovnik sposoben za bogoslovskega profesorja.

Za regulacijo Pesniške struge

je vložil g. Robič v zbornici peticojo okrajnega odbora pri Sv. Lenartu in občine Grusava pri Mariboru.

V varstvo vinarstva

je vložil poslanec Žičkar v zbornici prošnje sledečih občin (3 so bile imenovane že v zadnjem «Slov. Gosp.»): Nadole, Varnica, Gruškovec, Sv. Bolfank, Voroja, Žetale, Dobrina, Skorošnjak, Ptujška gora, Kočiče, Nova cerkev, Slatina, Garmozjek, Oranšca, Drašce, Veliki Okič, Sv. Andrej v Leskovcu, Breg, Lichtenberg, Dolenska županija, Palti graj.

Pletarska šola.

V brežiškem okraju je mnogo občin, katere imajo po 40, 50 in 60 oral same vrbine. Te vrbine šibice prihajajo leto za leto kupovat Lahi in nekatere občine dobivajo po 100 in po 150 kron na leto za te šibice. Lepe korbice za dom, pa tudi take, v katerih se razpošilja grozdje, sadje itd. iz brežiškega okraja na ptuje, se morajo pa

kupovati iz ptujega. Radi tega je vložil poslanec Žičkar predlog, naj vlada vstanovi v brežiškem okraju pletarsko šolo.

Pravica Slovencev pri naših sodnijah.

Pri c. kr. sodišču v Ptujju se ne legalizirajo izvlečki iz zemljiške knjige, če so napravljani v slovenskem jeziku. Pri okrožnem sodišču v Mariboru pa trdijo nekateri tamošnji uradniki, da je to sodišče nemško in se mora tam govoriti v nemškem jeziku. Radi obeh krivic so vložili poslanci Žičkar in tovariši interpelacijo na pravosodnega ministra.

Politični ogled.

Češki kmetijski poslanci in šolsko vprašanje. Češka agrarna (kmetijska stranka) namerava staviti v prihodnjem zasedanju deželnega zbora češkega primerne predloge glede ljudske šole. Češki kmetijski poslanci so proti osemletnemu obiskovanju ljudske šole in bodo zahtevali sedemletno šolo. Toda po sedemletni šoli naj bodo otroci obvezani obiskovati dve leti gospodarske nadaljevalne šole, v katerih se bodo strokovno izobraževali dečki in deklice za svoj bodoči kmetijski poklic. Treba bo, da se tudi pri nas na Spodnjem Štajerskem razvije jasen ljudsko-šolski program. Ker pa ne maramo in nočemo v tej zadevi ničesar ukreniti brez učiteljstva še manj pa proti učiteljstvu, vabimo naše krščansko misleče, kmetiskemu ljudstvu prijazne učiteljske kroge, da oni storijo v tem oziru prve korake. Naš kmet čuti potrebo spremembe glede ljudske šole, in ta potreba izvira iz dejstev.

Češko-moravski kmetijski list „Selské hlasy“ je z zadovoljstvom omenil svojim čitateljem, da smo se v našem listu celo v uvodnem članku bavili s shodom češko-moravskih kmetov na Velehradu. Naše kmete bo zanimalo, da se v češkem jeziku glasi naš list «Slovinsky Hospodar». List «Selské hlasy» je izhajal dosedaj dvakrat na mesec, a bo z novim letom postal tednik ter stal za celo leto 6 K. Vzajemnost, ki vlada med češkimi in slovenskimi razumniki, mora se ukoreniniti tudi med češkim in slovenskim kmetom. A ta vzajemnost ne bo obtičala samo v čustvovanju, ampak češki in slovenski kmet bosta skupno nastopala tudi za svoje pravice ter odbijala sovražne napade na svoj stan.

Ruska sodba o verskem vprašanju mej Čehi. «Selske Listy» pričbujejo pogovor svojega dunajskega dopisnika z nekim vplivnim ruskim politikom, ki se je v zadevi verskega vprašanja mej Čehi izjavil približno tako-le: Pravzaprav nimate Čehi nikake vere. Seveda tu ne govorim o narodu kot takem, marveč o vodilnih osebah in programu. V boju proti lastni katoliški veri ali, recimo, proti katoliški cerkvi se vežete z dunajskimi židovskimi in prusko-nemškimi časnikarji, kakor tudi z Vsenemci kakor sta Wolf in Schönerer. Ali res ne uvidite, da obstoji poleg nemških narodov v Avstriji še druga močna obrambena misel, ki šteti vašo državo pred pruskim orlom, in to je nasprotstvo mej pruskim protestantizmom in katolicizmom avstrijskih narodov. In politički zrel češki narod pomaga pruskim rogoviležem pri podiranju mogočnega nasipa mej Avstrijo in Prusijo! Jaz nisem katolik, marveč pravoslavni Rus, toda ko bi se postavil na češko stališče, označiti bi moral tako postopanje kot samomorilsko in brezumno. Vera je v ozki zvezi z narodnostjo. Kdor prvo izpodkopava v širših slojevih ljudstva, omaja tudi poslednjo.

Dopisi.

Iz Celja. (Povodenj.) Pretekli teden je obiskala Celjsko mesto in okolico zopet enkrat — pogosto se vračajoča in vse uničujoča pošast — povodenj. Savinja in njeni pritoki izstopili so pretekli petek in soboto

Toda takoj je padlo oko na «datum» usodnega pisma. Skoraj trideset let je od tedaj preteklo in oče se je čutil morda zavezane, da vsoto z obrestmi vred vrne. Zato ni bilo drugače mogoče: Oni ubogi človek je nedolžen v ječi.

XVI.

Ta misel je Patrika Bellinija tako mučila, da ni mogel dalje ostati v sobi. S pismom v rokah je hitel po stopnicah navzdol in brez sape udril v bratovo sobo.

«Kaj Patrik?» sprejel ga je ta prestrašen, «kaj se je dogodilo? Saj prava groza gori na tvojem obličju!» — «Da, saj je tudi grozno», mrmral je, skloneč se na stol; «Henrik, beri to pismo, vse boš razumel, tudi moj strah!» Nato mu poda Rožerjevo pismo. Ko je Henrik bral, stopila mu je takoj znatno groza v glavo, in motno je zrl v Patrika: «Kaj to pomeni? Jaz pisma ne razumem. — Na našega očeta je naslovljeno?»

«Da, Henrik, in moža, ki je očetovo krivico poravnal, sva midva — ne, sem jaz — jaz, ker ti itak nisi ničesar hotel vedeti o njegovi krivdi, v ječo spravil.» — «Oh Patrik, Patrik, kaj sva storila?»

(Dalje sledi.)